

Repertoriumnummer 2016/
Datum van uitspraak 11 februari 2016
Rolnummer 2015/AB/359

Uitgifte

Uitgereikt aan
op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

zevende kamer

Arrest

SOCIALE ZEKERHEIDSRECHT WERKNEMERS - ziekteverzekering
tegensprekelijk arrest
aanstelling van een deskundige
kennisgeving per gerechtsbrief (art. 580, 2°, Ger. W.)

D. G. N.

appellant,
vertegenwoordigd door mijnheer VAN MELLAERT Giljan, gevolmachtigde,

tegen

RIJKSINSTITUUT VOOR ZIEKTE- EN INVALIDITEITSVERZEKERING, met zetel te 1150 BRUSSEL,
Tervurenlaan, 211, geïntimeerde, vertegenwoordigd door mr. STAELS C. loco mr.
VERHEYLEWEGHEN Claude, advocaat te 1785 MERCHTEM, Kalkovenlaan, 75

***

*

Na beraad, spreekt het arbeidshof te Brussel het hiernavolgend arrest uit:

Gelet op de stukken van rechtspleging, inzonderheid:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 6 maart 2015 door de Nederlandstalige arbeidsrechtbank te Brussel, 9e kamer (A.R. 12/5013/A),
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 13 april 2015,
- de neergelegde conclusies,
- het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, neergelegd ter griffie op 28 december 2015 door substituut-generaal Nathalie Van den Brande,
- de repliek op dit schriftelijk advies, neergelegd voor het RIZIV op 20 januari 2016,
- de voorgelegde stukken.

***

*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 3 december 2015, waarna de debatten werden gesloten, het openbaar ministerie zijn schriftelijk advies ter griffie heeft neergelegd, de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak gesteld op heden.

***

*

DE FEITEN EN DE RECHTSPLEGING.

1.

Mevrouw D. G. is arbeidsongeschikt erkend vanaf 20 september 1999 op de diagnose van chronisch vermoeidheidssyndroom – fibromyalgie. Uit de voorgelegde stukken blijkt dat de adviserend geneesheer van de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten aan deze arbeidsongeschiktheid een einde stelde op 18 oktober 2004. Mevrouw D. G. heeft op dat ogenblik deze beslissing betwist voor de arbeidsrechtbank te Brussel, die dr. Ringoet als deskundige aanstelde. Deze geneesheer kwam tot de conclusie dat mevrouw D. G. wel degelijk meer dan 66% arbeidsongeschikt bleef.

Mevrouw D. G. is dan verder arbeidsongeschikt gebleven tot 2012. Bij beslissing van 26 maart 2012 oordeelde de Geneeskundige Raad voor Invaliditeit van het Rijksinstituut voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering dat mevrouw D. G. terug arbeidsgeschikt was.

2.

Mevrouw D. G. betwistte deze beslissing bij verzoekschrift van 10 april 2012 voor de arbeidsrechtbank te Brussel.

Bij vonnis van 16 november 2012 verklaarde de arbeidsrechtbank de vordering ontvankelijk en stelde Dr. Parmentier aan als deskundige. De deskundige heeft haar definitief verslag neergelegd op 29 november 2013. Daarin concludeerde zij dat mevrouw D. G. vanaf 2 april 2012 geen graad van arbeidsongeschiktheid meer vertoonde in de zin van artikel 100 § 1 van de gecoördineerde wetten betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen van 14 juli 1994.

Bij vonnis van 6 maart 2015, ter kennis bij gerechtsbrief van 16 maart 2015, heeft de Nederlandstalige arbeidsrechtbank te Brussel, in overeenstemming met het advies van de deskundige, de vordering als ongegrond afgewezen en de bestreden administratieve beslissing bevestigd.

3.

Bij verzoekschrift van 13 april 2015 heeft mevrouw D. G. beroep aangetekend.

DE ONTVANKELIJKHEID.

Het hoger beroep is regelmatig naar de vorm. Het is ingesteld binnen de maand na de kennisgeving van het bestreden vonnis en is dus eveneens tijdig. Het beroep is ontvankelijk.

BEOORDELING.

1.

Mevrouw D. G. is van oordeel dat de deskundige moet gewraakt worden omdat zij duidelijk blijkt gegeven heeft van partijdigheid. Zij verwijst naar artikel 966 van het Gerechtelijk Wetboek, dat verwijst naar de wrakingsgronden ten aanzien van rechters, zoals de wettige verdenking. Deze deskundige zou blijken gegeven hebben van een vooringenomenheid ten aanzien van de ziektes “chronisch vermoeidheidssyndroom” en “fibromyalgie”, en zou in haar voorlopig verslag reeds duidelijk een mening kenbaar gemaakt hebben, die het haar onmogelijk maakte later nog op haar beslissing terug te komen, ondanks de veelvuldige medische verslagen die nog bij het dossier gevoegd werden. Zij verwijst meer in het bijzonder nog naar een verklaring van Dr. St. Denneweth, die zij na de eerste expertisезitting consulteerde, en die bevestigt dat, bij de tweede expertisезitting die hij bijwoonde, een dergelijke negatieve sfeer bestond ten aanzien van mevrouw D. G. , dat de uitslag van de expertise reeds bij voorbaat vaststond.

2.

Overeenkomstig artikel 966 van het Gerechtelijk Wetboek kunnen de deskundigen inderdaad gewraakt worden om dezelfde redenen als de rechters. Overeenkomstig artikel 969 van het Gerechtelijk Wetboek mag, na de installatievergadering, of bij gebreke daarvan, na de aanvang van de werkzaamheden van de deskundige, geen wraking meer worden voorgedragen, tenzij de partij eerst nadien kennis gekregen heeft van de wrakingsgronden.

Overeenkomstig artikel 970 van het Gerechtelijk Wetboek moet de partij, die middelen van wraking wil aanvoeren, ze voordragen bij verzoekschrift bij de rechter die de deskundige heeft aangewezen, tenzij deze zich zonder formaliteiten onthoudt. Het verzoekschrift moet worden ingediend binnen de acht dagen nadat de partij kennis heeft gekregen van de redenen van de wraking.

Technisch gezien kan er dan ook op dit ogenblik geen wraking van de deskundige meer worden aangevoerd.

3.

Zulks belet echter niet dat de rechter het recht en de verplichting heeft een deskundig verslag terzijde te schuiven, wanneer hij tot de vaststelling komt dat dit niet met de nodige onpartijdigheid werd uitgevoerd, en tot de aanstelling van een andere deskundige kan overgaan (cfr. C. DE BOE, “ De la recusation et du remplacement de l’expert”, *J.T.T.* 2017, p. 812).

Wanneer de rechter vaststelt dat de deskundige tekort komt aan zijn plicht tot onpartijdigheid, belet geen enkele wetsbepaling te beslissen het verslag geheel of gedeeltelijk nietig te verklaren (Cass. 13.10.2010, www.cass.be).

Het recht van een persoon op een eerlijke behandeling van zijn zaak, dat wordt gewaarborgd door artikel 6.1. EVRM, kan miskend worden wanneer de bodemrechter zijn beslissing grondt op het advies van een partijdige of schijnbaar partijdige deskundig (Cass. 20.12.2007, www.cass.be).

4.

Na mevrouw D. G. , die op dat ogenblik nog niet bijgestaan werd door een raadgevend geneesheer, onderzocht te hebben formuleerde de deskundige als voorlopig besluit:

“ Ik besluit dat mevrouw N. D. G. sinds haar zwangerschap¹ moeder aan de haard is, dat ze regelmatig gaat klagen van pijn en ongemak”

Het hof weet niet of de deskundige zich echt gerealiseerd heeft wat zij schreef, maar in hoofde van mevrouw D. G. kan dit niet anders geïnterpreteerd worden dan dat de deskundige van oordeel was dat zij nooit ziek was geweest, en dat zij vanaf de geboorte van haar kind allerlei klachten voorgewend heeft, om niet meer te moeten gaan werken en ten laste te blijven van de ziekteverzekering.

Indien overeenkomstig artikel 976 van het Gerechtelijk Wetboek, zoals vervangen door de wet van 30 december 2009, de deskundige bij de voorlegging van de preliminaria van zijn verslag reeds een voorlopig advies moet formuleren, dan is het duidelijk dat dit advies op een dergelijke wijze moet geformuleerd worden, dat verdere discussie mogelijk blijft, en dat de deskundige voor zichzelf de ruimte behoudt om op zijn of haar beslissing terug te komen in functie van de bemerkingen van de partijen. Het is duidelijk dat, door de gebruikte bewoordingen in het voorlopig verslag, mevrouw D. G. op geen enkele wijze er nog vertrouwen in kon hebben dat zij vooralsnog de deskundige zou kunnen overtuigen van haar arbeidsongeschiktheid.

De voorlopige conclusie van de deskundige was des te meer misplaatst omdat mevrouw D. G. sinds 1998, en gedurende meer dan 14 jaar erkend geworden is in de ziekteverzekering, en bij een betwisting in het jaar 2004, de deskundige die door de rechtbank werd aangesteld, van oordeel was dat zij wel degelijk arbeidsongeschikt was.

---

¹ mevrouw D. G. is moeder geworden in 1998

De deskundige kon uiteraard perfect van oordeel zijn dat sindsdien de situatie van mevrouw D. G. dermate verbeterd was, dat zij niet langer meer als arbeidsongeschikt diende erkend te worden, maar dan had zij haar voorlopig besluit op die basis moeten motiveren.

5.

Dat er geen ernstige discussie meer mogelijk was, ondanks de vele aanvullende documenten van verschillende geneesheren die aangebracht werden na het deskundig verslag, blijkt ook uit het verslag van dokter Stefan Deneweth, die mevrouw D. G. bijgestaan heeft na mededeling van de preliminaria, en aanwezig was op een vergadering van 13 mei 2013.

Deze geneesheer schrijft:

“ De zitting van 13 mei 2013 was evenwel een ervaring die voor mevrouw D. G. ten eerste negatief is overgekomen, daar zij ten opzichte van haar persoon niet gespaard bleef van persoonlijke interpretaties der confraters.

De tenor in gans de bespreking is in deze zo duidelijk negatief, ondanks argumentatie onzentwege, dat de uitslag reeds op voorhand vastligt. Desalniettemin heb ik erop aangedrongen dat er contact zou worden opgenomen met de behandelende geneesheer, prof. Devulder. In hoeverre er rekenschap zou gehouden worden met deze inbreng is zeer de vraag, daar de meningen met betrekking tot CVS en fibromyalgie zeer neerbuigend zijn.

Doch indien wij in rechte van verdediging niet meer kunnen beroepen op universitaire instellingen (..), dan is elk therapeutisch beleid onbestaande en elk geschil reeds onontvankelijk. De bevindingen die ons deelachtig werden gemaakt doen van onze partij het vermoeden rijzen dat er een vooringenomenheid bestaat met betrekking tot de pathologie als de behandelende geneesheer, prof. Devulder.

De persoonlijke bevindingen met betrekking tot functie van de echtgenoot, de abonnementen op tijdschriften, en de vergelijking van de pathologie van M. T. t.o.v. CVS is en fibromyalgie zijn, niet aan de orde.

Ik hield mij eraan u hierover te berichten dat ik ook kan stellen dat, wat ook mijn inbreng moge wezen in deze zaak, zij reeds is beslecht.”

Dokter Dennewetz is een deskundige die regelmatig door het hof wordt aangesteld (zij het in andere materies) en aangetoond heeft dat hij op onafhankelijke en genuanceerde wijze zaken kan beoordelen. Het hof kan niet aannemen dat deze geneesheer dergelijke zaken op papier zou zetten, indien dit niet met de werkelijkheid zouden overeenstemmen.

6.

Het deskundig verslag, opgesteld in het kader van de procedure voor de arbeidsrechtbank, wordt nietig verklaard wegens de partijdigheid of schijn van partijdigheid van de deskundige.

Een nieuwe deskundige wordt aangesteld. Overeenkomstig artikel 1068 van het Gerechtelijk Wetboek behoort de verdere behandeling van de zaak aan het hof. De deskundige zal dus zijn verslag moeten neerleggen voor het hof.

Het hof wenst, teneinde misverstanden te vermijden, te benadrukken dat het op geen enkele wijze de grond van de betwisting, die aan de deskundige werd voorgelegd, beoordeelt.

OM DEZE REDENEN HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken, in het bijzonder op het artikel 24,

Rechtsprekend op tegenspraak,

Gelet op het gedeeltelijk eensluidend schriftelijk advies van mevrouw Nathalie Van den Brande, substituut-generaal, waarop repliek voor het RIZIV,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en op dit ogenblik als volgt gegrond. Vernietigt het deskundig verslag zoals neergelegd voor de eerste rechter.

Vooraleer verder recht te doen te doen over de gegrondheid van de vordering, stelt als deskundige aan Dr. Bart Leroy, neuropsychiater te 2800 Mechelen, Louizastraat 28.

A. De opdracht van de deskundige

De deskundige heeft als opdracht:

Mevrouw D. G. te onderzoeken en de letsels en functionele stoornissen te beschrijven waaraan zij lijdt, alle elementen te verzamelen die het hof in staat kunnen stellen te bepalen of deze letsels en functionele stoornissen een arbeidsongeschiktheid met zich meebrengen, zoals bedoeld door artikel 100 van de Gecoördineerde Ziektewet van 14 juli 1994, vanaf 2 april 2012 of op een latere datum.

Dit houdt in dat het intreden of de verergering van deze letsels een volledige stopzetting van alle werkzaamheid voor gevolg had, evenals een vermindering van het verdienvermogen met minstens een derde van dit van een gezond persoon.

De arbeidsongeschiktheid dient voor de eerste zes maanden arbeidsongeschiktheid gewaardeerd te worden ten aanzien van het gewone beroep van de betrokkene, en daarna ten aanzien van de verschillende beroepen die de betrokkene heeft of zou kunnen

uitgeoefend hebben uit hoofde van zijn beroepsopleiding. De beroepscategorieën die voor de persoon mogelijk zijn, dienen zo concreet mogelijk geformuleerd te worden.

Verder dient bij de evaluatie van de arbeidsongeschiktheid rekening te worden gehouden met de concrete situatie van betrokkene en onder meer, naast de reeds vernoemde criteria, met zijn/haar leeftijd, geslacht, aanpassingsvermogen en algemene gezondheidstoestand.

Zijn advies te geven over de duur van de arbeidsongeschiktheid

De deskundige wordt gemachtigd de aanvullende onderzoeken die hij noodzakelijk acht te laten uitvoeren door een geneesheer, specialist van zijn keuze, mits hij alle partijen, vóór de aanvang van deze tussenkomst, hiervan op de hoogte brengt.

B. De eventuele weigering van de opdracht en de inwerkingstelling van het deskundig onderzoek.

Te rekenen vanaf de kennisgeving van het arrest door de griffie beschikt de deskundige over **een termijn van acht dagen** om:

- op gemotiveerde wijze de hem toevertrouwde opdracht te weigeren, wanneer hij zulks wenst;
- de plaats, de dag en het uur van de aanvang van zijn werkzaamheden mede te delen.

De deskundige zal de partijen verwittigen per aangetekende brief, en de rechter en de raadslieden bij gewone brief.

C. Het verdere verloop van het deskundig onderzoek.

De partijen overhandigen ten minste acht dagen voor de installatievergadering en, bij gebreke daarvan, bij de aanvang van de werkzaamheden, een geïnventariseerd dossier met alle relevante stukken aan de deskundige. Zij zullen aan de deskundige eveneens de namen van de juridische en medische raadslieden, die hen bijstaan, bekend maken.

Tenzij hij daarvan uitdrukkelijk wordt vrijgesteld, zal de deskundige, met het oog op de verdere werkzaamheden van het deskundig onderzoek, de partijen oproepen bij aangetekend schrijven, en de raadslieden en de rechter bij gewone brief.

Na afloop van zijn werkzaamheden stuurt de deskundige zijn bevindingen, waarbij hij reeds een voorlopig advies voegt, ter lezing aan de rechter, aan de partijen en aan hun raadslieden

De partijen beschikken over een termijn van één maand na de mededeling van dit verslag om hun opmerkingen op dit verslag mede te delen. Wanneer hij dit wenselijk acht kan de

deskundige echter een andere redelijke termijn vaststellen, waarbinnen de partijen hun opmerkingen dienen mede te delen.

De deskundige zal geen rekening houden met de opmerkingen die hij ontvangt buiten de termijn, die aan de partijen gegeven werd om hun opmerkingen te formuleren.

Het eindverslag zal gedateerd zijn en melding maken van de aanwezigheid van de partijen bij de werkzaamheden en van hun mondelinge verklaringen en verzoeken.

Het eindverslag zal verder een overzicht bevatten van de nota's en documenten die door de partijen overhandigd zijn.

Het eindverslag dient door de deskundige op straffe van nietigheid ondertekend te zijn.

De handtekening van de deskundige zal, op straffe van nietigheid, voorafgegaan moeten worden door de volgende eed:

“Ik zweer dat ik mijn opdracht in eer en geweten, nauwgezet en eerlijk vervuld heb”.

De minuut van het eindverslag, de stukken en de nota's van de partijen en de gedetailleerde staat van de kosten en het ereloon van de deskundige worden ter griffie van het arbeidshof neergelegd.

Op de dag van de neerlegging van het verslag zendt de deskundige een afschrift van het verslag en van de gedetailleerde staat van de kosten en het ereloon, aan de partijen per aangetekend schrijven, en aan hun raadsliden bij gewone brief.

D. De termijn voor neerlegging van het verslag en de eventuele verlenging.

Het eindverslag moet neergelegd worden binnen een termijn van zes maanden te rekenen vanaf de kennisgeving van het arrest.

Enkel de rechter kan de termijn voor het neerleggen van het verslag verlengen.

Indien de deskundige zijn verslag niet kan neerleggen binnen de vastgestelde termijn, dan zal hij bij gemotiveerd schrijven aan het hof om een verlenging van de termijn dienen te verzoeken.

Indien de neerlegging van het verslag niet binnen de vastgestelde termijn kan gebeuren, dan zal de deskundige, om de zes maanden, een tussentijds verslag over de vooruitgang van zijn werkzaamheden meedelen aan de rechter, de partijen en hun raadsliden.

E. De kosten en het ereloon van de deskundige.

Samen met het eindverslag zal de deskundige zijn staat van kosten en ereloon neerleggen overeenkomstig de bepalingen van het Koninklijk Besluit van 14 november 2003 (Belgisch Staatsblad, 28 november 2003), meer bepaald art. 1, al. 1,

De staat van de kosten en het ereloon van de deskundige en van de door hem geconsulteerde specialisten zal, voor ieder onderzoek, de datum vermelden, en desgevallend, het nummer van de nomenclatuur van de prestaties van geneeskundige verzorging dat overeenstemt met de uitgevoerde prestatie.

De gedetailleerde staat van de kosten en het ereloon van de specialisten, die door de deskundige geraadpleegd werden, zal toegevoegd worden aan het eindverslag en de deskundige zal het bedrag ervan opnemen in zijn globale staat.

Indien de partijen niet binnen dertig dagen na de neerlegging ter griffie van de gedetailleerde staat aan de rechter hebben meegedeeld dat zij het bedrag van het ereloon en de kosten die door de deskundige worden aangerekend, betwisten, wordt dat bedrag door de rechter begroot onderaan op de minuut van de staat en wordt daarvan een bevel tot tenuitvoerlegging gegeven overeenkomstig het akkoord dat de partijen gesloten hebben of tegen de partij of partijen, zoals bepaald voor de consignatie van het voorschot

De kosten zullen begroot worden in het eindarrest als gerechtskosten.

F. Diverse

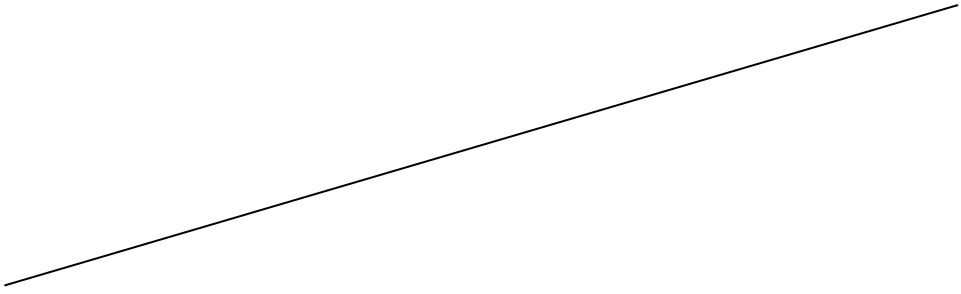
Alle betwistingen, die zich in het de loop van het deskundig onderzoek voordoen, worden beslecht door de rechter. De deskundige en de partijen richten zich tot het hof in een gemotiveerd schrijven.

Voor de toepassing van artikel 973 van het Gerechtelijk Wetboek en van al de andere artikelen van dit wetboek met betrekking tot het deskundig onderzoek waarin de tussenkomst van de rechter voorzien wordt, dient beschouwd te worden als “de rechter die het deskundig onderzoek bevolen heeft”, of “de met dit doel aangestelde rechter” of nog “de rechter”:

- de raadsheren, die de 7^e kamer van het hof samenstelden op de zitting waarop het arrest werd uitgesproken;
- ingeval van afwezigheid van een sociaal raadsheer: de beroepsmagistraat die alleen zetelt;
- de beroepsmagistraat die de kamer voorziet op het ogenblik dat de betwisting met betrekking tot het deskundig onderzoek ontstaat;
- de beroepsmagistraat, aangeduid in het interne reglement van het arbeidshof voor het gerechtelijk jaar.

De zaak zal na afloop van het deskundig onderzoek terug op de zittingsrol moeten gebracht worden door de meest gereede partij.

Houdt de beslissing met betrekking tot de kosten aan.

Aldus gewezen en ondertekend door de zevende kamer van het arbeidshof te Brussel,
samengesteld uit:

Fernand KENIS,
Ivo VAN DAMME,
Karel GACOMS,
arbeider,
bijgestaan door :
Sven VAN DER HOEVEN,

raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-
griffier.

Fernand KENIS

Sven VAN DER HOEVEN

Ivo VAN DAMME

Karel GACOMS

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van donderdag 11 februari 2016 door:

Fernand KENIS, raadsheer,
bijgestaan door
Sven VAN DER HOEVEN, griffier.

Fernand KENIS

Sven VAN DER HOEVEN